

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
(ΟΜΑΔΑ Α΄)
ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ (ΟΜΑΔΑ Β΄)
ΤΡΙΤΗ 22 ΜΑΪΟΥ 2012
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΗΜΕΡΗΣΙΑ**

A.1 Στο συγκεκριμένο κείμενο ο συγγραφέας αναφέρεται στις δυνατότητες του λόγου, ο οποίος για τους αρχαίους Έλληνες αποτυπώνεται ως σκέψη και ομιλία. Θεωρεί πως ο τρόπος έκφρασής μας είναι ενδεικτικός της πνευματικής μας καλλιέργειας, αφού αποκαλύπτει τα γνωστικά κενά και την γλωσσική ένδεια. Παρατηρεί πως νους και γλώσσα είναι αλληλένδετα και η αποτελεσματική λειτουργία της δεύτερης αποδίδεται σε βιολογικούς παράγοντες αλλά και στην υψίστης σημασίας αγωγή που προσφέρουν οι φορείς κοινωνικοποίησης, θεσμοθετημένοι και μη.

B.1 Θ.Π. Ο τρόπος που οι άνθρωποι εκφράζονται είναι ενδεικτικός της ψυχοσύνθεσης και του χαρακτήρα τους.

Σχόλια:

- η γλώσσα αποτελεί μέσο έκφρασης των συναισθημάτων και του εσωτερικού κόσμου
- αποκαλύπτει όχι μόνο το γνωστικό επίπεδο του ανθρώπου αλλά και την ηθική του ποιότητα, την πολιτική του ταυτότητα, τις αντιλήψεις, τις ιδέες και την κοσμοθεωρία του.
- ακόμα και ο γραπτός λόγος αντανακλά –σύμφωνα και με τους επιστήμονες- στοιχεία της ανθρώπινης προσωπικότητας.

Κατακλείδα: Έτσι μέσω του οικονομημένου λόγου είναι εύκολο να διακρίνει κανείς τους ανθρώπους που έχουν οργανωμένες σκέψεις.

B.2 Ο συγγραφέας στην πρώτη παράγραφο του κειμένου χρησιμοποιεί επίκληση στην αυθεντία, αφού αναφέρεται στους αρχαίους Έλληνες και συγκεκριμένα στον Πλάτωνα με το έργο του «Σοφιστής».

B.3 α. διατυπώνεται
τόλμη
βασικό
καθοριστική
δίνουν, προσφέρουν.

- β. εύστοχα
αποκαλύπτει
πλούτος
ψυχικές
αφύσικο

B.4 Η ύψιστη σημασία των φορέων κοινωνικοποίησης για την αγωγή του ανθρώπου.

Γ.1 Άρθρο → ΤΙΤΛΟΣ (επικοινωνιακό πλαίσιο)
Πρόλογος → Η γλώσσα αποτελεί τον πανανθρώπινο κώδικα επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων και το κύριο μέσο έκφρασης του εσωτερικού τους κόσμου, των σκέψεων και των συναισθημάτων τους.
→ αποτελεί διαχρονικό φαινόμενο οι νέοι κάθε εποχής να χρησιμοποιούν συχνά μια δική τους γλώσσα, ένα δικό τους σύστημα επικοινωνίας που μόνο οι ίδιοι κατανοούν. Η συγκεκριμένη επιλογή μπορεί να ερμηνευτεί ποικιλοτρόπως.

- Z.1**
- τεράστια η ανάγκη των νέων για διαφοροποίηση (πρωτοποριακοί, ανανεωτικοί, ρηξικέλευθοι) (βλ. υβριδική γλώσσα – greeklish)
 - προσπάθεια επίδειξης απελευθέρωσης από γλωσσικές συμβάσεις, κατεστημένο («κόντρα» στο σύστημα και στην παράδοση που συχνά θεωρούν παρωχημένη)
 - εναντιώνονται στην υποκρισία των μεγάλων (αντίδραση, αμφισβήτηση) μέσω των γλωσσικών τους επιλογών.
 - επιθυμία να μη γίνονται αντιληπτά τα λεγόμενα τους απ' τους ενήλικες → κωδικοποίηση λόγου.
 - επιρροή από MME, μιμητισμός, συνθηματικός λόγος διαφήμισης.
 - ξενομανία, ενστερνισμός ξένων γλωσσικών εκφράσεων και προτύπων.

Μεταβατική παράγραφος: Κρίνεται λοιπόν αναγκαίο να καλλιεργηθεί η αγάπη για την πνευματική καλλιέργεια και τη γλωσσική ανάπτυξη. Πέραν της προσωπικής ευαισθητοποίησης καλούνται και οι φορείς αγωγής να συνδράμουν καταλυτικά στο «δύσκολο» έργο της γεφύρωσης του γλωσσικού χάσματος νέων και ενηλίκων.

- Z.2**
- παροχή ανθρωπιστικής παιδείας. Το θέμα της γλώσσας είναι θέμα παιδείας και εκπαίδευσης. (μελέτη γλώσσας σε όλη την ιστορική της διαδρομή με κατάλληλα βοηθήματα γραμματικής σύνταξης και λεξιλογίου, κινητοποίηση ενδιαφέροντος μαθητών μέσω της βιωματικότητας και της αυτενέργειας,

εκσυγχρονισμός σχολικών εγχειριδίων κ.τ.λ.) → απαραίτητη η απόκτηση κριτικής ικανότητας.

- **ΜΜΕ:** γλωσσικός έλεγχος κειμένων από καλλιεργημένους και έμπειρους δημοσιογράφους.
- **οικογένεια:** μετάδοση υγιών γλωσσικών προτύπων, καλλιέργεια πνευματικής ευαισθησίας, μύηση στην τέχνη του διαλόγου, μετάδοση αγάπης για το βιβλίο.
- **πολιτεία:** μέριμνα για την καταπολέμηση του αναλφαριθμοσύ, παροχή κονδυλίων για τον εκσυγχρονισμό της διδασκαλίας (οπτικοακουστικά μέσα, ηλεκτρονικό βιβλίο, κ.τ.λ) ευαισθητοποίηση πολιτικών για το γλωσσικό πρόβλημα και αποφυγή λαϊκισμού.
- **πνευματικοί άνθρωποι:** ενεργοποίηση και διαφωτισμός νέων για τη σπουδαιότητα της γλώσσας.

Επίλογος

Από τα παραπάνω γίνεται αντιληπτός τόσο ο δυναμικός χαρακτήρας της γλώσσας, η οποία μεταβάλλεται και εξελίσσεται διαρκώς, όσο και η καθοριστική για τον νέο άνθρωπο σημασία της. Θεωρείται συνεπώς απαραίτητη η γλωσσική καλλιέργειά του που θ' αποτελέσει τον ακρογωνιαίο λίθο στην πυραμίδα της προσωπικής του μεταμόρφωσης και ολοκλήρωσης.

